

Nr 246.

Av herr **Jensen**, *angående avlöningen till betjäningen vid Strömsholms hingstdepå samt Flyinge hingstdepå och stuteri.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 angående anslagen under nionde huvudtiteln har lämnats redogörelse för frågan om reglerande av lönerna för betjäningen vid Strömsholms hingstdepå samt Flyinge hingstdepå och stuteri.

De lönebelopp, som föreslagits av stuteriöverstyrelsen och statskontoret och till vilka departementschefen givit sin anslutning såsom grund för beräkning av anslagen, komma icke att medföra, att denna personal i lönehänseende blir ens i någon mån likställd med närstående personalgrupper.

Den minskning i lönerna, som de genom den senaste löneregleringen fingo vidkännas, har, som även stuteriöverstyrelsen framhållit, medfört allvarliga rubbningar i personalens ekonomi. Att personalens ekonomiska ställning anses ytterst dålig torde framgå bland annat därav, att styrelsen ej utbetalt den av Kungl. Maj:t fastställda beklädnadsersättningen utan hållit denna inne med föregivande av det skälet, att medlen eljest skulle bliva förbrukade, så att personalen ej komme att kunna inköpa nödig beklädnad.

Som av propositionen framgår åtnjuter stallbetjänt för närvarande i sammanlagd kontant lön lägst 94 kronor och högst 106 kronor pr månad.

Även om man tager i betraktande, att det utöver dessa kontanta löneförmåner utgår fri bostad, är det dock obestridligt, att ifrågavarande löneförmåner äro minst sagt otillräckliga.

Det arbete, som åligger ifrågavarande personalgrupper, kan icke jämföras med jordbruksarbetares utan fordrar större kunskaper, omtanke och vaksamhet och är ej alltid utan betydande risker. Det framgår även av stuteriöverstyrelsens yttrande, att svårigheter förefinnas för rekrytering av kunnig, erfaren och pålitlig personal för de lönevillkor, som för närvarande gälla. Denna svårighet bliver emellertid icke avhjälpt med de löner, som ställas i utsikt i Kungl. Maj:ts proposition.

Vid lönenämndens behandling av frågan har ledamoten Malmström avgivit särskilt yttrande av följande lydelse:

»Den av stuteriöverstyrelsen föreslagna löneregleringen för personalen vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt vid Strömsholms stuteri synes mig upptaga allt för låga slutavlöningar, i all synnerhet för stallbetjänter. Den föreslagna begynnelseavlöningen för nämnda personalgrupp, 1,140 kronor jämte fri bostad med bränsle och fri beklädnad, motsvarar ungefär begyn-

nelseavlöningen i lönegraden B 3 för extra ordinarie befattningshavare å ortsgrupp B. En jämförelse med befattningshavare med likartade arbetsuppgifter, exempelvis biträden i trädgård och jordbruk vid hospitalen m. fl., giver även vid handen, att här ifrågavarande stallbetjänter borde vara i lönehänseende jämställda åtminstone med extra ordinarie tjänstemän i 3 lönegraden. Då den personal, som här ifrågavarande löne reglering avser, icke kan anses såsom extra ordinarie i vanlig mening, torde densamma icke för närvarande kunna inordnas i löneskalan för extra ordinarie tjänstemän. Emellertid torde i fråga om avlöningsförhöjningar samma principer, som äro gällande enligt avlöningsreglementet, mycket väl kunna härvidlag tillämpas, i all synnerhet som anställningstiden i regel varar intill dess befattningshavarna av ålder eller sjukdom äro oförmögna till arbete. Genom dylika förhöjningar skulle erforderlig löneförbättring så småningom inträda och den av depåchefen påtalade svårigheten vid nyrekrytering av personal betydligt reduceras, i det att fullt duglig och pålitlig sådan lättare kunde för arbetet förvärfvas.

Den av lönenämnden föreslagna ökningen av avlöningsförhöjningen för stallbetjänter från 60 till 90 kronor efter respektive 5 och 10 år synes mig otillräcklig och har ej heller något stöd i gällande avlöningsreglemente. Jag har därför ansett, att till den av stuteriöverstyrelsen föreslagna begyn-nelseavlöningen för fodermarsk, 1,680 kronor, körmästare, 1,560 kronor och stallbetjänter, 1,140 kronor, jämte fri bostad med bränsle och fri beklädnad även böra komma 4 avlöningsförhöjningar, envar av 120 kronor, efter respektive 3, 6, 9 och 12 år, samt att nattvakt i löne- och andra förmåner bör jämnställas med stallbetjänter.»

Försvarsverkens civila personals förbund, till vilken den ifrågavarande personalen är ansluten, har i skrivelse till Konungen anfört följande angående de föreliggande förslagen:

»Försvarsverkens civila personals förbund får härmed i underdånighet till Eders Kungl. Maj:t anföra följande i anledning av Allmänna civilförvaltningens lönenämnds yttrande och förslag angående lönerna för personalen vid Strömsholms hingstdepå samt Flyinge hingstdepå och stuteri.

Det av stuteriöverstyrelsen avlämnade och av lönenämndens majoritet i huvudsak godtagna förslaget upptager allt för låga lönebelopp.

Enligt avtal för personalen vid Malmöhus läns sjukhus har nattvakt, trädgårds- och renhållningsarbetare en begynnelse-lön med kronor 2,300 jämte tre ålderstillägg å 150 kronor vardera. Alltså en slutlön med kronor 2,750, vartill kommer fri tjänstebeklädnad.

Dessa löner äro de av landstinget beslutade för Lunds lasarett. Detta är ju beläget å något dyrare ort, men det kan ju ifrågasättas, om sysslorna för personalen vid Flyinge ej uppväga den skillnad, som förekommer i dyrortshänseende. Om man emellertid bortser från dessa omständigheter och endast jämför de föreslagna lönesiffrorna, finner man, att den av löne-

nämnden föreslagna slutavlöningen är kronor 1,430 lägre än den lön, som utgår till närmast jämförlig personal, som är avlönad enligt landstingets beslut. Personalen vid Flyinge åtnjuter visserligen fri bostad, men även med denna förmån upptagen till sitt fulla värde blir skillnaden i lön betydligt över 1,000 kronor. Att det för några statens befattningshavare skall fastställas löner, vilka sakna varje jämförelse med de löner, som gälla för andra befattningshavare i det allmännas tjänst, synes oss oriktigt och omotiverat. Den i hr Malmströms särskilda yttrande föreslagna slutlönen ligger visserligen något närmare de av oss åberopade jämförelserna men kan ej anses fylla de rimliga anspråk, som ifrågavarande personal med gott stöd av eljest rådande förhållanden kunna framställa.

Därest Eders Kungl. Maj:t nu icke skulle höja lönerna till de belopp, som med hänsyn till här åberopade förhållanden borde utgå, torde godkännande av hr Malmströms förslag vara det minsta tänkbara.

I anslutning till vad ovan anförts få vi härmed i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t må vidtaga åtgärder för genomförande av en reglering av lönerna för den ifrågavarande personalen enligt de grunder, för vilka vi här uttalat oss. Vi hemställa vidare, att denna lönerreglering måtte få retroaktiv verkan från den 1 juli 1926.

Slutligen få vi hemställa, att bestämd slitningstid för beklädnad fastställas till högst 2 år samt att sjukvårdsfrågan för den ifrågavarande personalen ordnas på samma sätt som för övriga statstjänare.»

De av ledamoten i lönenämnden, Malmström, anförda synpunkterna och förslagen skulle medföra, att avlöningsbestämmelserna för betjäningen vid hingstdepåerna blevo lagda på samma grunder som motsvarande bestämmelser för andra befattningshavare i statstjänst. Den slutlön, som enligt hr Malmströms förslag skulle tillkomma personalen, blir i intet fall så hög, att den uppgår till eller överstiger den lön, som utgår till jämförliga befattningshavare på andra områden, och den omständigheten, att ifrågavarande personal för närvarande är ytterst lågt avlönad, torde ej rimligtvis kunna utgöra skäl för att i fortsättningen beräkna lönerna lägre än vad eljest måste sägas vara rättvist.

På grund av vad sålunda anförts får jag härmed föreslå,

att riksdagen vid anvisande av anslaget till hingstdepåerna och stuteriet måtte beräkna, att avlöningen till betjäningen skall utgå efter de grunder, som äro angivna i det av ledamoten av lönenämnden hr Carl Malmström avgivna, här ovan refererade, särskilda yttrande samt

att anslagen må beräknas så, att lönerna kunna regleras från den tid, stuteriöverstyrelsen enligt propositionen föreslagit.

Stockholm den 21 januari 1927.

M. Chr. Jensen.

